

Strategi 2030

Självständiga elevkårer med
full kapacitet

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Strategins uppbyggnad.....	3
Nulägesanalyser.....	4
Medlemsexpansion.....	5
Medlemsutveckling.....	6
Extern påverkan.....	7
Medlemsförmåner.....	8
Finansiering.....	9
Appendix A.....	10
Appendix B.....	13

Inledning

Sveriges Elevkårers vision är att det på varje gymnasieskola i Sverige ska finnas en framgångsrik elevkår som genom att tillvarata elevernas akademiska, ekonomiska, rättsliga och sociala intressen verkar för att skapa en mer givande skoltid för sina medlemmar. Medan visionen är organisationens ledstjärna, skapar Strategi 2030 en gemensam bild om vad Sveriges Elevkårer ska prioritera under en femårsperiod.

Strategi 2030 är fastställd av styrelsen för Sveriges Elevkårer och är det yttersta styrmedlet som styrelsen använder för att leda organisationen och utveckla verksamheten efter elevkårernas behov. Strategin grundar sig i en gedigen analys av Sveriges Elevkårers nuläge, omvärldsläget och hur organisationen bäst kan styras för att stärka elevkårerna i Sverige.

Målsättningarna i strategin sträcker sig till 2030 och kommer inte att ändras innan dess. Det är styrelsens ansvar att besluta om kortsiktiga delmål i linje med Strategi 2030 och göra strategiska prioriteringar för att uppnå samtliga mål.

Strategins uppbyggnad

Strategin utgår ifrån Sveriges Elevkårers vision om en framgångsrik elevkår på varje gymnasieskola i Sverige och organisationens syfte, att stärka elevkårerna i Sverige. För att komma närmare visionen och arbeta i linje med syftet, ska Sveriges Elevkårer arbeta med tre strategiska målområden: medlemsexpansion, medlemsutveckling och extern påverkan.

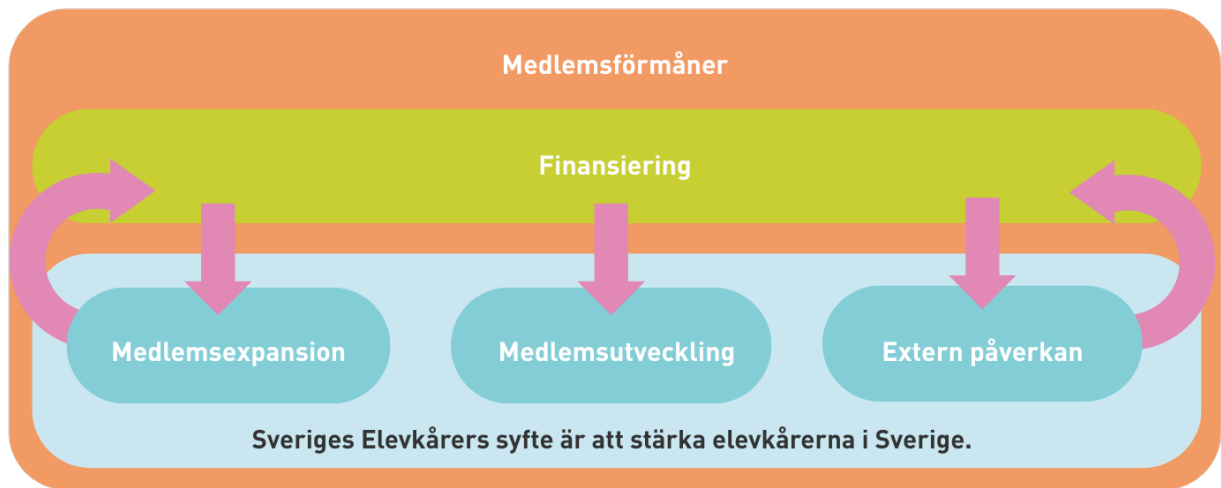
Medlemsexpansion syftar till att rörelsen ska växa, både sett till antalet elevkårer och hur många enskilda medlemmar elevkårerna i sin tur ansluter.

Medlemsutveckling syftar till att elevkårerna ska stärkas i sin verksamhet och bli mer ekonomiskt och organisatoriskt självständiga.

Extern påverkan syftar till att elevkårerna ska ges bättre förutsättningar från externa aktörer som direkt eller indirekt kan påverka verksamheten.

Arbetet ska bedrivas genom de **medlemsförmåner** som elevkårerna i Sverige beslutat om. Medlemsförmånerna följs upp för att se hur de bidrar till strategimålen.

För att kunna genomföra arbetet krävs **finansiering** från en bredd av intäktskällor för att minska rörelsens sårbarhet. Förhållandet beskrivs i figuren nedan.



Strategins tre strategiska målområden samspelar med varandra och med finansieringen för att uppnå största möjliga nytta för elevkårerna i Sverige. Uppföljningen av medlemsförmånerna visar vilka som är nyckelfaktorerna för att uppnå målen i Strategi 2030 och bidrar över tid till en mer effektiv resursförbrukning.

Nulägesanalyser

Strategi 2030 tar avstamp i det nuläge elevrörelsen befinner sig i, däribland vilka behov elevkårerna har och hur Sveriges Elevkårers utveckling sett ut de senaste tio åren. Nedan återges fyra sammanfattande nyckelpunkter från analyserna.

► **Stabil ekonomi i instabilt omvärldsläge**

Tack vare kloka ekonomiska val står Sveriges Elevkårer starkt, trots ett oroligt omvärldsläge och en pandemi i backspegeln. Organisationens ekonomi kan dock komma att påverkas framöver av en minskad nationell och lokal investeringsvilja i civilsamhället.

► **Etablerade metoder för etablerade målgrupper**

Sveriges Elevkårer har efter det förra decenniets kraftiga expansion stabiliserats och hittat ändamålsenliga vägar att stärka elevkårerna i Sverige kvalitativt, särskilt inom våra etablerade målgrupper. Ett uppsökande arbete behöver ske för att kunna expandera inom och arbeta stärkande gentemot andra, prioriterade, målgrupper.

► **Outnyttjad kapacitet i medlemsbasen**

På en skola med en elevkår är i genomsnitt 61% av eleverna medlemmar i kåren. Det innebär att det finns över 85 000 elever på gymnasieskolor med elevkårer som ännu inte är medlemmar, där Sveriges Elevkårer behöver arbeta för att fylla sin kapacitet.

► **Från stabilitet till självständighet**

Under de senaste fem åren har Sveriges Elevkårer arbetat för att göra elevkårerna i Sverige starkare genom stabilitet i verksamheten. För att skapa väletablerade elevkårer som inte är beroende av Sveriges Elevkårer behövs under de kommande fem åren en större grad av ekonomisk och organisatorisk självständighet.

Medlemsexpansion

För att det ska finnas en elevkår på varje gymnasieskola i Sverige behöver Sveriges Elevkårer bibehålla existerande elevkårer och öka antalet nya elevkårer. Nya metoder behöver utvecklas för att nå ut till prioriterade målgrupper där Sveriges Elevkårer i nuläget är mindre etablerade. För att elevkårerna ska vara legitima representanter för eleverna på sin gymnasieskola och bygga upp en organisatorisk självständighet behöver antalet enskilt anslutna medlemmar öka. Det bidrar i sin tur till att Sveriges Elevkårer blir en legitim representant för målgruppen.

Målen i Strategi 2030 avseende medlemsexpansion innebär att resurser kommer riktas åt att expandera rörelsen, till nya gymnasieskolor men framför allt till elever som går på en skola med en elevkår men som idag inte är medlemmar. Att Sveriges Elevkårer samlar fler elevkårer och enskilt anslutna än tidigare kommer i sin tur möjliggöra ytterligare finansiering som kan användas till att stärka elevkårerna i Sverige.

Mått	Mål 2030
Antal elevkårer^{1 2}	356
Varav på skolor som enbart har yrkesprogram ³	34
Varav på skolor i socioekonomiskt utsatta områden ⁴	20
Varav skolor i kommungrupp C ⁵	58
Antal enskilt anslutna⁶	187 500

1 Elevkårer är demokratiska organisationer på gymnasieskolor som genom att tillvarata sina medlemmars intressen skapar en mer givande skoltid.

2 Målet för antal elevkårer ska ej begränsa etableringen av nya elevkårer.

3 En förutsättning för expansion inom den prioriterade målgruppen är att öronmärkt finansiering finns att tillgå.

4 Socioekonomisk utsatthet enligt myndighetsindelningen från Boverket.

5 Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner enligt kommungruppsindelningen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

6 Det samlade medlemsantalet för alla elevkårer som är medlemmar i Sveriges Elevkårer.

Medlemsutveckling

För att elevkårerna ska vara framgångsrika och skapa en mer givande skoltid för sina medlemmar behöver elevkårerna ha en väl fungerande och självständig ekonomi och organisation. För detta behöver elevkårerna utveckla sin verksamhet med nära och regelbundet stöd av Sveriges Elevkårer som följer upp utvecklingen genom måttet för genomsnittlig fasutveckling. Tre nyckelfaktorer för utvecklingen är deltagandet vid nationella mötesplatser, anslutningsgrad och huruvida elevkåren omfattas av ett serviceavtal eller ej.

Medlemsutvecklingen är kärnan i Strategi 2030 och arbetet för att uppfylla målen på området kommer utgöra merparten av Sveriges Elevkårers resursförbrukning under strategiperioden. Målen är även, till skillnad från medlemsexpansion, resursdrivande vilket innebär att de i huvudsak inte är en möjliggörare för ytterligare finansiering.

Mått	Mål 2030
Genomsnittlig fasutveckling ⁷	0,64 faser/elevkår
Antal deltagande elevkårer vid nationella mötesplatser ⁸	171
Anslutningsgrad ⁹	
Antal elevkårer med >50% anslutningsgrad	270
Antal elevkårer med >75% anslutningsgrad	170
Antal elevkårer med >90% anslutningsgrad	120
Antal elevkårer som omfattas av lokala serviceavtal	69
Varav i kommungrupp C ¹⁰	3

⁷ Elevkårer som är medlemmar i Sveriges Elevkårer placeras i en av fyra faser (0–3) för att kunna anpassa stödinsatser och följa etableringsnivån över tid. Beräkningsmodell för fasutveckling återfinns i appendix A.

⁸ Elevkårer som deltagit fysiskt vid minst en nationell mötesplats under året.

⁹ Med anslutningsgrad avses hur stor andel av skolans elever som är medlemmar i elevkåren.

¹⁰ Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner enligt kommungruppsindelningen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Extern påverkan

För att elevkårerna i Sverige ska kunna tillvarata sina medlemmars intressen behövs bättre förutsättningar från externa aktörer som direkt eller indirekt kan påverka verksamheten. Vilka förutsättningar elevkårerna i Sverige behöver finns beskrivna i det av elevkårerna beslutade Elevkårsprogrammet. Rektorer och skolhuvudmän är de två målgrupper som tydligast påverkar elevkårernas förutsättningar att verka, vilket är en utveckling som ska följas upp och målsättas i Strategi 2030. Sveriges Elevkårer ska även utbilda rektorer på gymnasieskolor i rättigheter och kollektivt inflytande och sträva efter att bli tilldelade ett öronmärkt statsbidrag för verksamheten.

Målen i Strategi 2030 avseende extern påverkan syftar till att på ett så träffsäkert vis som möjligt bedriva ett förutsättningsstärkande arbete mot de aktörer som kan påverka elevkårernas verksamhet. Resursåtgången för ett sådant arbete är bestående över tid och möjliggör ibland ytterligare finansiering, exempelvis avseende ett öronmärkt statsbidrag som kan användas till att ytterligare stärka elevkårerna i Sverige.

Mått	Mål 2030
Lokala förutsättningar för elevkårer ¹¹	3,8
Antal gymnasieskolor vars rektor är utbildad i rättigheter och kollektivt inflytande ¹²	120
Ett öronmärkt statsbidrag ¹³	JA

- ¹¹ Baseras på Elevkårsprogrammets lokala uppmaningar mot rektorer och skolhuvudmän och följs upp genom en enkät. Samtliga enkätfrågor, beräkningsmodell och processinfo återfinns i Appendix B.
- ¹² För målluppfyllelse krävs att en gymnasieskola har minst en rektor som genomgått den utbildning i rättigheter och kollektivt inflytande som tillhandahålls av Sveriges Elevkårer. Vissa gymnasieskolor består av flera skolenheter som leds av olika rektorer. Ökat deltagande från en eller flera av gymnasieskolans skolenheter räknas skolan en gång för femårsperioden.
- ¹³ Avser ett särskilt stöd i statsbudgeten som beslutas av Riksdagen. För målluppfyllelse är ingen summa angiven och målet är därför inte en förutsättning för uppfyllelse av finansieringsmålen i Strategi 2030.

Medlemsförmåner

Elevkåreerna i Sverige har beslutat om fem medlemsförmåner som Sveriges Elevkårer ska tillhandahålla för att stärka elevkåreerna i deras arbete. Medlemsförmånerna ligger till grund för allt arbete som syftar till att uppfylla målen i Strategi 2030. Nedan återfinns de fem medlemsförmånerna.

Support

Utbildning

Tvistlösning

Material

Ekonomiskt stöd

Målen i Strategi 2030 är i huvudsak utfallsorienterade, vilket innebär att de mäter effekten av verksamheten som bedrivs snarare än verksamheten i sig. Däremot ska data samlas in om vilka insatser som genomförs inom ramen för medlemsförmånerna, i syfte att identifiera hur organisationens arbete ser ut, och dra slutsatser om insatsernas effekt på målutfallen i de strategiska målområdena.

I vilken utsträckning specifika medlemsförmåner nyttjas ska inte målsättas eftersom det är elevkåreernas behov och vilja som ska styra vilka förmåner de väljer att ta del av. En sammanhållen datainsamling ska istället möjliggöra uppföljning i syfte att kunna utveckla och anpassa medlemsförmånerna efter elevkåreernas behov.

Finansiering

Finansiering är en förutsättning för att kunna bedriva det arbete som stärker elevkåren i Sverige. Målen i Strategi 2030 innebär en diversifierad finansiering genom en större spridning av intäctsströmar, vilket gör elevrörelsen mindre sårbar för en förändring i omvärldsläget eller en minskad investeringsvilja från en enskild aktör.

Finansieringsmålen i Strategi 2030 samspelar med strategins tre målområden avseende måluppfyllelse som möjliggör ytterligare finansiering (exempelvis för området medlemsexpansion som möjliggör ökade generella statsbidrag) och vice versa, finansiering som möjliggör måluppfyllelse. Ett flertal mål, exempelvis för nationella samarbetsavtal och försäljning av utbildningar, kan uppfyllas genom intäkter från en rad olika intäktskällor.

Målen i Strategi 2030 rörande finansiering är i huvudsak intäktsdrivande men av arbetet, särskilt kopplat till försäljning och administration, följer vissa utgifter.

Mått	Mål 2030
Totala intäkter	36 750 000 kr
Generella statsbidrag från MUCF och Skolverket	20 750 000 kr
Intäkter från regionala samarbetsorganisationer	7 600 000 kr
Lokala serviceavtal	3 750 000 kr
Försäljning av utbildningar	1 050 000 kr
Nationella samarbetsavtal	1 600 000 kr
Övriga stats-, stiftelse- och privata bidrag	2 000 000 kr

Appendix A

Fasindelning för elevkårer

Beräkningsmodell

Fasutvecklingen för varje enskild elevkår multipliceras med antalet år under strategiperioden (2026–2030) som elevkåren varit medlem i Sveriges Elevkårer. (Fasutveckling * år) summeras för samtliga elevkårer och delas sedan på det totala antalet år elevkåren varit verksamma. Modellen säkerställer att måluppfyllelsen inte blir missvisande när elevkårer tillkommer under strategiperioden.

M = Antal medlemsår F = Fasutveckling

$$\frac{(M * F) + (M * F) + (M + F) + (M * F)}{M + M + M + M} = \text{Snittförändring elevkår}$$

Beräkningsmodell - Exempel

Elevkår	Antal medlemsår	Inledande fas	Avslutande fas	Fasutveckling = Avslutande fas - Inledande fas
A	5	2	3	3 - 2 = 1
B	5	2	1	1 - 2 = -1
C	3	1	1	1 - 1 = 0
D	2	0	2	2 - 0 = 2

$$\frac{(5 * 1) + (5 * (-1)) + (3 * 0) + (2 * 2)}{5 + 5 + 3 + 2} = \frac{4}{15} = 0.27 \text{ faser/elevkår}$$

Fasdefinitioner

Fas	Definition	Indikator
3	En elevkår som i dagsläget har en mycket stabil styrelse, mycket stark regelbunden verksamhet och god kontakt med föreningsutvecklare. Elevkåren lyckas årligen på helt egen hand välja en ny fulltalig styrelse och förnya sitt medlemskap hos Sveriges Elevkårer. Elevkåren når självständigt en hög anslutningsgrad samt utvecklar och anordnar uppskattade och kvalitativa aktiviteter inom alla aktivitetsområden. Elevkåren har en omsättning och eget kapital som gör dem oberoende av det ekonomiska stödet. Eleverna på skolan visar ett stort intresse, stöd och engagemang inför elevkåren som organisation och dess verksamhet. Elevkåren har ett väl utvecklat sätt att engagera medlemmar utanför styrelsen genom utskott, kommittéer och liknande. Elevkåren har för det mesta behov och nytta av avancerad support som sträcker sig bortom den ordinarie medlemsservicen	Har genomfört och rapporterat en aktivitet i varje verksamhetsområde Har >75% anslutningsgrad Deltar på nationella och/eller regionala mötesplatser
2	En elevkår som i dagsläget har kontakt med en föreningsutvecklare som stödjer en styrelse med verksamhet på fungerande nivå. Elevkåren löper mycket liten/ingen risk att lägga ner verksamheten. Elevkåren behöver och/eller efterfrågar support, utbildning och material från en föreningsutvecklare för att kunna välja en ny fulltalig styrelse och förnya sitt medlemskap hos Sveriges Elevkårer, värva medlemmar samt utveckla och anordna uppskattade och kvalitativa aktiviteter inom alla aktivitetsområden. Elevkåren är till övervägande del beroende av det ekonomiska stödet för att ha en omsättning och eget kapital. Eleverna på skolan har en varierande inställning till elevkåren, oftast med större engagemang för elevkårens aktiviteter än för själva elevkåren som organisation. Elevkåren kan ha aktiva medlemmar utanför styrelsen i form av utskott, kommittéer och liknande.	Har genomfört aktiviteter i några av verksamhetsområdena Har >50% anslutningsgrad Deltar på nationella och/eller regionala mötesplatser

1	En elevkår som i dagsläget har en instabil styrelse med mycket låg aktivitet och engagemang. Elevkåren löper risk att lägga ner verksamheten utan föreningsutvecklarens insatser. Elevkåren har en oregelbunden och bristfällig kontakt med sin föreningsutvecklare. Elevkåren har en mycket begränsad eller obefintlig förmåga att på egen hand välja en ny fulltalig styrelse och förnya sitt medlemskap hos Sveriges Elevkårer, värva medlemmar samt utveckla och anordna uppskattade och kvalitativa aktiviteter. Eleverna på skolan visar närmast obefintligt engagemang inför elevkårens organisation och verksamhet, elevkåren har därför behov av stöd från Sveriges Elevkårer i medlemsvärvning. Det krävs en åtgärdsplan för att stärka elevkåren och förhindra att verksamheten läggs ner. Elevkåren har behov av kontinuerlig support, uppföljning och regelbunden fysisk närvaro. Elevkåren har en mycket liten eller total avsaknad av omsättning och eget kapital och är därför i stort behov av ekonomiska resurser från Sveriges Elevkårer.	Har en vilja till engagemang och att skapa aktiviteter men arbetar inte självständigt eller utefter verksamhetsområdena Har >10% anslutningsgrad
0	En elevkår som i dagsläget finns i vårt medlemsregister men som inte bedriver någon verksamhet. Elevkåren och skolan har ofta låg kännedom om Sveriges Elevkårer. Medlemsorganisationen kännetecknas av en obefintlig kontakt mellan föreningsutvecklare och styrelse, eller total avsaknad av styrelse. Det krävs en åtgärdsplan för att starta upp elevkåren igen. Elevkåren har få eller inga medlemmar och behöver stöd i insatser för medlemsvärvning för att kunna genomföra ett årsmöte och därefter kunna bedriva verksamhet och aktiviteter. Elevkåren har total avsaknad av omsättning och eget kapital och är därför i stort behov av ekonomiska resurser från Sveriges Elevkårer.	Bedriver ingen verksamhet Har <10% anslutningsgrad

Appendix B

Mätning av lokala förutsättningar

Process

En förutsättningsenkät skickas årligen ut till samtliga medlemsorganisationer under perioden januari-mars. Ett ekonomiskt incitament finns för elevkårerna att svara på förutsättningsenkäten, genom utbetalning av ett extra stöd utöver det ekonomiska stödet. Resultatet sammanställs enligt beräkningsmodellen.

Beräkningsmodell

Samtliga frågor har svarsspannet 1–5, där 1 är sämsta möjliga förutsättningar och 5 är bästa möjliga. Svaret 0 motsvarar vet ej. Resultatet per fråga samlas till ett genomsnitt, varpå de samlade resultaten för respektive fråga aggregeras till ett genomsnitt som utgör beräkningsmått för strategimålet. Målsättningen om 3,8/5 innebär en aggregerad utveckling om 0,45 från grundmätningen i kvartal 1 2025 till den avslutande mätningen i kvartal 1 2031.

Frågor

1. Hur upplever ni skolans rektors inställning till verksamheten?
2. Hur upplever ni elevkårens kommunikation med rektorn?
3. Hur upplever ni elevkårens kommunikation med er skolhuvudman?
4. Hur väl upplever ni att elevkåren får vara med och påverka skolan och utbildningen?
5. Hur god tillgång har ni till skolans lokaler för er verksamhet?
6. Hur god tillgång har ni till kommunens lokaler/områden för arrangemang?
7. Hur god möjlighet har ni att arrangera schemabrytande aktiviteter för medlemmarna?
8. Hur goda möjligheter har ni att få giltig frånvaro för styrelsemöten på skoltid?
9. Hur goda möjligheter har ni att bjuda in politiker eller andra utomstående till skolan?
10. Hur enkelt är det för er att hantera era banktjänster?
11. Hur väl fungerar eventuella samarbeten med bolag, exempelvis genom avtal?